

Complexnummer: 525112

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Complexnaam

Algemene begraafplaats

Aantal complexonderdelen

5

Monumentnummers van complexonderdelen

525113, 525114, 525115, 525116, 525117

Woonplaats

Gorinchem

Gemeente

Gorinchem

Provincie

Zuid-Holland

Locatie van het hoofdobject

W. de Vries Robbéweg 33, 4206 AK te Gorinchem

Complexomschrijving

Inleiding

Bij Koninklijk besluit werd elke gemeente met meer dan 1000 inwoners verplicht om buiten de bebouwde kom een begraafplaats aan te leggen. Naar aanleiding hiervan is kort daarop ten noorden van de oude stadscentrum van Gorinchem de ALGEMENE BEGRAAFPLAATS met TOEGANGSHEK gesticht. Langs een in oorsprong kruisvormig padenpatroon liggen diverse 19de-eeuwse GRAFMONUMENTEN. In 1908 volgde een uitbreiding in oostelijke richting met aan straatzijde een tweede TOEGANGSHEK, een DIENSTWONING en een BEGRAAFPLAATSAULA in Hollandse Neo-Renaissancestijl naar ontwerp van de gemeentearchitect S. Uden Masman. De aannemer was T.G. Sterkenburg. De twee 19de-eeuwse poortgebouwen zijn toen gesloopt. De aanleg is vergelijkbaar met het oudste deel en bestaat uit een kruisvormig padenpatroon met cirkelsegmenten op de hoeken en een kleine landschappelijke aanleg aan straatzijde.

Omschrijving

De begraafplaats ligt ten noordwesten van de W. Vries Robbéweg, een oude uitvalsweg richting Arkel. De begraafplaats grenst ten noordwesten aan het Merwedekanaal, aan de zuidwestzijde en aan de noordoostzijde aan de erven van aangrenzende woningen langs de P. van der Lindenstraat, E. van Houweningenstraat en H. de Ruijterstraat. Het noordoostelijke (na-oorlogse) gedeelte van de begraafplaats is voor bescherming van ondergeschikt belang. Het terrein, dat door een sloot van de openbare weg is gescheiden, is toegankelijk via een brug aan de zuidzijde, die leidt naar het oudste gedeelte van de begraafplaats. Aan de noordzijde bevindt zich een

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

tweede brug, die leidt naar een toegangshek, welke geflankeerd wordt door een dienstwoning en een aula. Bij het oudste gedeelte zijn de graven en tomben enigszins regelmatig gegroepeerd, waarbij vooral het tweede gedeelte zich onderscheidt door een beter herkenbaar padenpatroon met merendeels vrij eenvoudige grafstenen en monumenten.

N.B. De omgrenzing van de begraafplaats staat op de bij deze registeromschrijving behorende kaart aangegeven.

Waardering

De Algemene Begraafplaats met bijgebouwen in Hollandse Neo-Renaissancestijl is van algemeen belang vanwege de cultuur- en architectuurhistorische waarde

- als uitdrukking van een ontwikkeling in het begrafeniswezen uit het begin van de 19de eeuw, tengevolgde van een Koninklijk besluit uit 1829 waarin werd bepaald dat begraafplaatsen buiten de bebouwde kom dienden te worden aangelegd.

- vanwege de vormgeving van bebouwing en aanleg en de onderlinge samenhang. Het complex is vrij gaaf wat betreft de aanleg, objecten en beplanting.

- vanwege de ensemblewaarde door de bijzondere ruimtelijke, stilistische en functionele samenhang van de verschillende complexonderdelen.

- als landschappelijk element aan een uitvalsweg tussen Gorinchem en Arkel

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 525113

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	21 mei 2002
Kadaster deel/nr	82931/74

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Gorinchem	Gorinchem	Zuid-Holland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Gorinchem	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Gorinchem	F			870

*Omschrijving***

Inleiding

ALGEMENE BEGRAAFPLAATS met diverse GRAFMONUMENTEN, gesticht in 1829, wordt gevormd door het zuidwestelijke deel van de huidige begraafplaats. Het heeft een vrij eenvoudige structuur en een voor deze fase kenmerkende sobere aanleg met diverse monumentale solitaire (naald- en loof)bomen en boomgroepen. Opvallend is de relatief grote variatie aan grafstenen- en tomben die verspreid over het terrein staan.

Omschrijving

Het rechthoekige terrein van het oudste gedeelte bevindt zich in het verlengde van het zuidoostelijke ijzeren toegangshek. Hier ligt een recht grindpad, dat halverwege wordt doorkruist door een tweede pad, waarbij de kruising cirkelvormig is en de verschillende hoeken cirkelsegmenten hebben.

Het merendeel van de graven is op het zuidoosten georiënteerd en de open ruimten belegd zijn met graszoden. Verspreid over het terrein, maar ondermeer bij het toegangshek waar een enigszins gebogen pad is, bevinden zich groepen heesters, loof- en naaldbomen, waaronder taxus, coniferen, platanen enz. Het aanzien van de begraafplaats wordt in hoofdzaak bepaald door diverse liggende en staande grafstenen, deels omsloten door ijzeren hekwerkjes. Meer in het oog springend zijn enkele graven met een duidelijk funeraire ornamentiek, waaronder die met een gebroken zuil. Het meest monumentaal zijn enkele familiegraven uit het derde kwart van de 19de eeuw, waaronder dat van de familie van Cornelis van Aniel. Dit langgerekte overkluisde graf is opgetrokken uit grauwe baksteen met overwegend hardstenen elementen als plint, hoekblokken, afdekking, dekplaten en bekroning. Aan één lange zijde bevindt zich een verdiept gelegen trap met hardstenen keermuren, die leidt naar een ijzeren deur, voorzien van kruislings

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

geplaatste toortsen. Het in hardsteen uitgevoerde zadeldak heeft gestileerde akroteriën op de hoeken en boven de entree een driehoekig fronton met in haut-reliëf een lauwerkrans. Het dak draagt in het midden een hardstenen monument, bestaande uit een iets tapstoelopende schacht op vierkant grondvlak, dat eindigt met driehoekige frontons. De bekroning bestaat uit een urn met draperie.

Het familiegraf van Arnoldus uit omstreeks 1900 heeft een rechthoekig grondvlak met natuurstenen wanden onder een flauw hellende dekplaten. Er voor is een rechthoekig ommuurd gedeelte met hardstenen hekpijlers, waartussen decoratieve gietijzeren hekjes zijn geplaatst.

Het noordoostelijke gedeelte van de begraafplaats achter het entreecomplex uit 1908 en heeft een rechtlijnige, iets verhoogde, aanleg, waarbij een noordwest-zuidwestlopende hoofdas in het verlengde van het toegangshek ligt. Deze brede oprijlaan wordt ondermeer door coniferen geflankeerd en wordt evenals het oudste deel halverwege doorkruist door een dwarspad met cirkelvormige kruising. Haaks erop liggen diverse paden met grafvelden, van elkaar gescheiden door heggatjes. Aan straatzijde heeft het padenpatroon een gebogen structuur.

Tussen de diverse monumentale loof- en naaldbomen als kastanje, ceder, teurbeuk, taxus enz., bevinden zich geen beschermenswaardige graven.

Waardering

De Algemene Begraafplaats met grafmonumenten is van algemeen belang vanwege de cultuur- architectuurhistorische waarde

- als uitdrukking van een ontwikkeling in het begrafeniswezen uit het begin van de 19de eeuw, waarbij door een Koninklijk besluit uit 1829 werd bepaald dat begraafplaatsen buiten de bebouwde kom diende te worden aangelegd. De begraafplaats hoort tot de oudste generatie begraafplaatsen.

- vanwege de aanleg in landschappelijke stijl met bijbehorende grafmonumenten met hun gave en karakteristieke, veelal symbolische vormgeving in Neo-Classicistische stijl. Het complex is vrij gaaf wat betreft aanleg en structuur.

- als landschappelijk element aan een uitvalsweg tussen Gorinchem en Arkel

Hoofdcategorie

Uitvaartcentra en begraafplaatsen

Subcategorie

Begraafplaats en -onderdelen

Functie

Begraafplaats

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Monumentnummer*: 525114

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	21 mei 2002
Kadaster deel/nr	82931/105

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Gorinchem	Gorinchem	Zuid-Holland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Gorinchem	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Gorinchem	F			870

*Omschrijving***

Inleiding

TOEGANGSHEK van de Algemene begraafplaats in Electische trant uit het midden van de 19de eeuw, geeft toegang tot het oudste gedeelte van de in 1829 gestichtte begraafplaats. Het bevindt zich op een damwand met duiker over de sloot langs de Vries Robbéweg.

Omschrijving

Het toegangshek bestaat uit twee gietijzeren pijlers met gevleugeld een zandlopermotief als bekroning, geplaatst op betonnen neuten. Tussen beide pijlers zijn twee smeed/gietijzeren, spijlen hekwerken met speerpunten geplaatst. De schuin tegen de damwand geplaatste lage hekwerken rusten op hardstenen neuten en bestaan uit vrij eenvoudige smeedijzeren spijlenhekwerken. Als balustrade zijn aan weerszijden van het oprijpad haaks op dit hekwerk smeedijzeren hekwerken met naar buiten gebogen uiteinden geplaatst. De hekken zijn voorzien van kruislings geplaatste spijlen en hebben een leuning met krulvormige beëindiging.

Waardering

Het Eclectische, 19de-eeuwse toegangshek is van algemeen belang vanwege de cultuur- en architectuurhistorische waarde

- als vrij gaaf en karakteristiek onderdeel van het oudste deel van de begraafplaats, die stamt uit de begintijd van de aanleg van begraafplaatsen buiten de bebouwde kom.

- vanwege de hoge ensemblewaarde als functioneel en ruimtelijk onderdeel van de begraafplaats.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Hoofdcategorie

Uitvaartcentra en begraafplaatsen

Subcategorie

Begraafplaats en -onderdelen

Functie

Begraafplaatshek

Monumentnummer*: 525115

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	21 mei 2002
Kadaster deel/nr	82931/111

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Gorinchem	Gorinchem	Zuid-Holland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Gorinchem	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Gorinchem	F			870

*Omschrijving***

Inleiding

Het symmetrisch opgezette entreecomplex bij de Algemene begraafplaats is in 1908 in één geheel ontworpen in Hollandse Neo-Renaissancestijl ontworpen naar ontwerp van de gemeentearchitect S. Uden Masman. Hiervan is het zuidwestelijke bijgebouw de DIENSTWONING, die vrijwel spiegelbeeldig is aan de tegenovergelegen begraafplaatsaula.

N.B. de nieuwe dakkapel aan de achterzijde is van bescherming uitgesloten.

Omschrijving

Vrijstaande éénlaags bouwmassa op een rechthoekige plattegrond onder een schilddak met rode Tuile-du-Nordpannen en nokpijpen. De gevels zijn opgetrokken uit grauwe baksteen in kruisverband, waarbij de iets uitkragende plint wordt gedekt door een rollaag van oranje geglazuurde profielsteen. Rode baksteen is decoratief toegepast ter plaatse van de lisenen, het fries onder de goot en de schoorsteen. Hardsteen is gebruikt voor de lekdorpels en de als hoofdgestel uitgevoerde lateien, die op kleine sierblokjes in de vorm van consoles rusten. Tevens zijn hardstenen hoekblokjes gebruikt bij de plint, ter plaatse van de lisenen. De als hoofdgestel uitgevoerde, gecorniste gootlijsten en de dakkapel zijn van hout, evenals de vier pinakels op de gevelhoeken. De vensters zijn voorzien van T-schuiframen.

De voor- en achtergevel van de symmetrisch opgezette hoofdmassa hebben hoeklisenen. De voorgevel (zuidoost) heeft aan weerszijden van de middenas één venster. In het verlengde van de middenas bevindt zich een rijk versierde dakkapel met Neo-Renaissance-ornamentiek, voorzien van een raam met rondbogig bovenlicht. De wangen met cartouches en heraldisch motief en het

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

rondbogig fronton met schelpversiering zijn bekroond met pinakels. De linkerzijgevel (zuidwest) en de achtergevel (noordwest) hebben elk één venster in het midden van de gevel. De symmetrische ingedeelde, drie venstereenheden brede, rechterzijgevel (noordoost) heeft links twee vensters en rechts één (vernieuwde) paneeldeur met getraliede ruit en bovenlicht. Het toegangshek sluit aan op het penant tussen de beide vensters.

INTERIEUR. De oorspronkelijke indeling grotendeels gehandhaafd met ondermeer in de woonkamer een schouw en ingebouwde kasten.

Waardering

De dienstwoning is van algemeen belang vanwege de cultuur- en architectuurhistorische waarde

- als karakteristiek onderdeel van een entreecomplex bij een begraafplaats in Hollandse Neo-Renaissancestijl uit het begin van de 20ste eeuw.

- vanwege de hoge ensemblewaarde en als functioneel en ruimtelijk onderdeel van de begraafplaats.

De dienstwoning is vrij gaaf wat betreft hoofdvorm, materiaalgebruik en detaillering.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Dienstwoning(K)

Functie

Dienstwoning(K4)

Monumentnummer*: 525116

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	21 mei 2002
Kadaster deel/nr	82931/89

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Gorinchem	Gorinchem	Zuid-Holland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Gorinchem	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Gorinchem	F			870

*Omschrijving***

Inleiding

Het symmetrisch opgezette entreecomplex bij de Algemene begraafplaats is in 1908 in één geheel ontworpen in Hollandse Neo-Renaissancestijl ontworpen naar ontwerp van de gemeentearchitect S. Uden Masman. Hiervan is het noordoostelijke bijgebouw de BEGRAAFPLAATSAULA, die vrijwel spiegelbeeldig is aan de tegenovergelegen dienstwoning.

N.B. De aanbouw tegen de noordoostelijke zijgevel is van bescherming uitgesloten.

Omschrijving

Vrijstaande éénlaags bouwmassa op een rechthoekige plattegrond onder een schilddak met rode Tuile-du-Nordpannen en nokpijpen. De gevels zijn opgetrokken uit grauwe baksteen in kruisverband, waarbij de iets uitkragende plint wordt gedekt door een rollaag van oranje geglazuurde profielsteen. Rode baksteen is decoratief toegepast ter plaatse van de lisenen en het fries onder de goot. Hardsteen is gebruikt voor de lekdorpels en de als hoofdgestel uitgevoerde lateien, die op kleine sierblokjes in de vorm van consoles rusten. Tevens zijn hardstenen hoek- en sierblokjes gebruikt bij de plint, ter plaatse van de lisenen en boven de lateien. De als hoofdgestel uitgevoerde, omgecorniste gootlijsten en de dakkapel zijn van hout, evenals de vier pinakels op de gevelhoeken. De vensters zijn voorzien van T-schuiframen.

De voor- en achtergevel van de symmetrisch opgezette hoofdmassa hebben hoeklisenen. Bij de voorgevel (zuid-oost) heeft aan weerszijden van de middenas één venster. In het verlengde van de middenas bevindt zich een rijk versierde dakkapel in Neo-Renaissance-ornamentiek, voorzien van een raam met rondboog bovenlicht. De wangen en het rondboog fronton met

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

schelpversiering zijn uitgevoerd met pinakels. De linkerzijgevel (zuidwest) heeft links in de gevel een dubbele deur met glasruiten, voorzien van een tweeruitsbovenlicht. Links daarvan sluit het toegangshek aan op de gevel van de aula. Tegen de rechterzijgevel (noordoost) is in stijl een lage eenlaags aanbouw onder lessenaarsdak geplaatst, welke buiten de bescherming van rijkswege valt. In de achtergevel (noordwest) is één venster dichtgezet.

Waardering

De begraafplaatsaula is van algemeen belang vanwege de cultuur- en architectuurhistorische waarde

- als karakteristiek onderdeel van een entreecomplex bij een begraafplaats in Hollandse Neo-Renaissancestijl uit het begin van de 20ste eeuw.

- vanwege de hoge ensemblewaarde en als functioneel en ruimtelijk onderdeel van de begraafplaats.

De begraafplaatsaula is vrij gaaf wat betreft hoofdvorm, materiaalgebruik en detaillering.

Hoofdcategorie

Uitvaartcentra en begraafplaatsen

Subcategorie

Begraafplaats en -onderdelen

Functie

Begraafplaatsaula

Monumentnummer*: 525117

Status	rijksmonument
Inschrijving register*	21 mei 2002
Kadaster deel/nr	82931/97

<i>Woonplaats*</i>	<i>Gemeente*</i>	<i>Provincie*</i>
Gorinchem	Gorinchem	Zuid-Holland

<i>Locatiennaam</i>	<i>Locatieomschrijving</i>
Gorinchem	

<i>Kadastrale gemeente*</i>	<i>Sectie*</i>	<i>Kadastraal object*</i>	<i>Appartement aanduiding</i>	<i>Grondperceel</i>
Gorinchem	F			870

Omschrijving**

Inleiding

Het bij de Algemene Begraafplaats behorende TOEGANGSHEK is in 1908 in Hollandse Neo-Renaissancestijl ontworpen door de gemeentearchitect S. Uden Masman. De hekpijlers van het toegangshek, dat is geplaatst tussen twee bijgebouwen, zijn in stijl opnieuw opgetrokken. De begraafplaats is toegankelijke via een damwand met duiker, voorzien van klinkerbestrating, die leidt naar het entreecomplex.

Omschrijving

Toegangshek bestaat uit twee hekpijlers, waartussen twee draaibare smeedijzeren hekwerken zijn opgehangen, uitgevoerd met spijlen en decoratieve regels. Bij de uit grauwe baksteen opgetrokken hekpijlers is zachtgele baksteen met een kruispatroon decoratief toegepast. Op een hardstenen dekplaat bevindt zich als bekroning een gevleugeld zandloper. Tussen de hekpijlers en de gevels van de bijgebouwen is op een uit grauwe baksteen opgetrokken borstwering met hardstenen dekplaat, een identiek smeedijzeren hekwerk geplaatst.

Waardering

Het toegangshek is van algemeen belang vanwege de cultuur- en architectuurhistorische waarde

- als redelijk gaaf karakteristiek onderdeel van een entreecomplex bij de begraafplaats in Hollandse Neo-Renaissancestijl uit het begin van de 20ste eeuw.
- vanwege de hoge ensemblewaarde en als functioneel en ruimtelijk onderdeel van de begraafplaats.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Hoofdcategorie

Uitvaartcentra en begraafplaatsen

Subcategorie

Begraafplaats en -onderdelen

Functie

Begraafplaatshek